

MOZAIKA

ODBORNÉ
STÁŽE
V ZAHRANIČÍ

ČTVRTLETNÍK DZS O MEZINÁRODNÍM VZDĚLÁVÁNÍ / PODZIM 2019

**Zahraniční
stáže: jak zapojit
zaměstnavatele?**

Rozhovor
s Euro-učněm

**Druhá šance pro
mladé bez kvalifikace**

DŮM
ZAHRANIČNÍ
SPOLUPRÁCE

D

Z

S

Kalendář akcí

9. října

Konference EPALE

Konference se zaměří na téma *Vzdělávání dospělých na okraji*. Cílem je otevřít debatu o tomto palčivém problému a navrhnout možná řešení.

www.naerasmusplus.cz/cz/site-a-centralizovane-aktivity-epale/konference-epale-na-tema-vzdelavani-dospelych-na-okraji-praha

10.–12. října

Erasmus Days

Celoevropské oslavy, do kterých se zapojí stovky vzdělávacích organizací s cílem informovat veřejnost o přínosech programu Erasmus+. Přijďte se i vy!

www.erasmusdays.eu

15. října

Code Week v DZS

Akce je otevřená všem, kteří si chtějí zkusit programování. Přijďte si vyzkoušet rozhábat robotickou včelku nebo napsat svůj první řádek kódu.

www.dzs.cz/eun/codeweek2019

6.–7. listopadu

Czeducon

Druhý ročník fóra mezinárodního vysokoškolského vzdělávání. Na účastníky čeká 70 prezentujících z ČR i zahraničí. Průřezové téma je *Budoucnost mezinárodního vzdělávání*.

2019.czeducon.cz

DOTAZNÍK

Váš názor nás zajímá

ČTETE RÁDI NAŠI MOZAIKU? JAKÉ RUBRIKY VÁS BAVÍ? CO VÁM NAOPAK CHYBÍ? PODĚLTE SE S NÁMI O SVÉ DOJMY. SPOLEČNĚ MOZAIKU JEŠTĚ VYLEPŠÍME!

bit.ly/dotaznikDZS

22.–24. listopadu

Umění žít spolu

Konference pro středoškoláky. Informace a inspirace pro mladé lidi, kteří se nebojí měnit svět kolem sebe.

2018.konferenceumenizitspolu.cz

#ObjevSvujTalent

EVROPSKÝ TÝDEN ODBORNÝCH DOVEDNOSTÍ

14.–18. října 2019

www.naerasmusplus.cz

Úvodem

Milí čtenáři, měsíc září si automaticky spojujeme se začátkem školního roku. Ale i pro nás ostatní, kteří jsme školní lavice už dávno opustili, představuje něco jako druhý nový rok – příležitost vyzkoušet něco nového, pustit se do zajímavých projektů nebo dotáhnout rozdělanou práci do zdárného konce.

Ani Dům zahraniční spolupráce nechce zůstat v tomto směru pozadu a na podzim chystá celou řadu akcí pro odbornou i laickou veřejnost. Setkat se s námi můžete například na konferenci Národní cena kariérového poradenství, Czeducon nebo Umění žít spolu. Stále máte také čas zapojit se do oslav Erasmus Days, Evropského týdne odborných dovedností nebo iniciativy na podporu digitálního vzdělávání Code Week. Určitě si nenechte ujít poslední letošní výzvu v programu Evropský sbor solidarity a využijte také finanční podporu Fondů EHP. Plánujeme toho ale ještě daleko více, sledujte proto aktuální oznámení na našem webu.

I naši podzimní Mozaiku jsme se rozhodli věnovat získávání nových zkušeností, dovedností a inspirace. V článku Hany Slámové zjistíte například, jak mohou české školy lépe spolupracovat s firmami při realizaci odborných stáží. Na exkurzi jsme se vydali do organizace Educa International, která dává mladým lidem druhou šanci získat kvalifikaci. V rubrice Rozhovor vám představíme studenta, který se po absolvování zahraniční stáže stal ambasadorem programu Erasmus+ a sdílí své zážitky s žáky odborných škol a učilišť. Nechybějí ani praktické rady, příklady dobré praxe a přehled novinek.

Na závěr bych si vás dovolila požádat o zpětnou vazbu na náš čtvrtletník. Vyplněním krátkého online dotazníku nám velmi pomůžete Mozaiku vylepšit k vaší spokojenosti.

Helena Slivková
Vedoucí oddělení odborného vzdělávání a přípravy

Spolufinancováno z programu Evropské unie Erasmus+ a z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Za obsah publikací (sdělení) odpovídá výlučně autor. Publikace (sdělení) nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem. Změny uvedených údajů nebo tiskové chyby jsou vyhrazeny.

Uznávání dlouhodobých mobilit

V souvislosti s podporou zahraničních mobilit v Evropské unii vznikla řada strategických materiálů, které řeší otázku jejich uznávání. Věnuje se mu například Evropská charta kvality mobility z roku 2006, která zdůrazňuje důležitost důkladného plánování a vhodného hodnocení odborných stáží a studijních pobytů, nebo Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020), přijatý v roce 2009.

Na podporu zvyšování kvality mobilit, jejich transparentnosti a následného uznávání přispívá také řada nástrojů, mimo jiné dokumenty Europass, Evropský rámec kvalifikací (EQF), Evropský systém přenosu a akumulace kreditů (ECTS), Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) nebo rámec pro zajištění kvality v odborném vzdělávání (EQAVET). Problematiku řeší také Evropský rámec pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu a Doporučení o vzájemném uznávání výsledků ze studia v zahraničí z roku 2018. Je tedy evidentní, že téma uznávání výsledků mobilit je pro Evropskou komisi velmi důležité.

Přestože se díky programu Erasmus+ podařilo v posledních letech významně zvýšit počet žáků a studentů vyjíždějících do zahraničí, v mnoha evropských zemích jejich počet stále nedosahuje cíle stanoveného Radou EU. Podle ní by mělo do roku 2020 alespoň šest procent absolventů počáteční odborné přípravy ve věku 18 až 34 let strávit část své vzdělávací cesty na studijním pobytu v zahraničí, a to v minimálním rozsahu dvou týdnů. Evropská komise proto zjišťuje, co státům EU brání ve vyšší implementaci a podpoře mobilit na národní úrovni. V roce 2016 ve spolupráci s Evropským střediskem pro rozvoj odborné přípravy Cedefop a sítí Eurydice vyvinula online nástroj Mobility Scoreboard. Ten poukazuje na slabá místa politik v jednotlivých členských zemích a naznačuje oblasti možného rozvoje.

Jedna z tematických zpráv, které v roce 2019 zpracovává Cedefop prostřednictvím své sítě ReferNet, se zabývá mapováním překážek pro účast na dlouhodobých mobilitách. Školy na tento typ zahraničních pobytů vysílají své žáky a studenty už od roku 2014. Nová aktivita ErasmusPRO – spuštěná v rámci programu Erasmus+ odborné vzdělávání a příprava v roce 2018 – ale cílené dlouhodobé výjezdy (od tří do dvanácti měsíců) podporuje, a to i pro čerstvé absolventy. Postupně se rozjíždí i v České republice. Ve výzvě 2018 bylo schváleno 52 projektů, které mobilitu ErasmusPRO zahrnují a umožní delší pobyt v zahraničí zhruba dvěma stům žáků. Tento počet představuje přibližně pět procent z celkového počtu žakovských mobilit v odborném vzdělávání.

Jako bariéru pro realizaci dlouhodobých mobilit mohou školy vnímat svou zodpovědnost za přípravu žáků v souladu s obsahovými požadavky na ukončování studia, a to jak v oborech s maturitní zkouškou, tak s výučním listem. Pokud navíc není zajištěn kvalitní obsah stáže ve vztahu ke studovanému oboru a po návratu z mobility nejsou získané a ověřené výsledky učení uznány v souladu s principy ECVET, může se také následně prodloužení vzdělávací cesty stát jednou z překážek mobility. U dlouhodobých výjezdů je proto potřeba zajištění kvalitního obsahu a uznávání ještě naléhavější.

Martina Kaňáková
členka národní skupiny expertů ECVET

MOZAIKA, podzim 2019 • 2. září 2019 • Vychází 4x ročně, rozdává se zdarma

Vydavatel: Dům zahraniční spolupráce • Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1, IČO: 61386839, Evid. č.: MK ČR E 23325, Tel.: +420 221 850 100, E-mail: info@dzs.cz, Web: www.dzs.cz, www.naerasmusplus.cz, www.eurodesk.cz. **Redakce:** Lucie Rychlá. **Foto:** shutterstock.com, istockphoto.com **Grafika:** Hedvika Člupná **Tisk:** AF BKK, s.r.o. **Distribuce:** Casus, Direct Mail, a.s. **Předplatné:** Odebírání čtvrtletníku si můžete objednat na stránkách www.dzs.cz, kde také naleznete zdarma ke stažení elektronickou verzi. Vaše dotazy a připomínky zasílejte na e-mail: redakce@dzs.cz

Zahraniční stáže: jak zapojit zaměstnavatele?

Text: Hana Slámová

DO
HLOUBKY

Zájem o zahraniční stáže mezi českými středoškoláky rok od roku roste. Od zapojení České republiky do programu Erasmus+ vyjelo na praxi do ciziny více než 15 500 žáků a přes 600 pracovníků středních škol. Zahraniční firmy ale stáže příliš často nenabízejí, někdy také bývá problém s jejich kvalitou. Řada českých škol proto spolupracuje s agenturami, které jim odborné praxe zprostředkovávají. Ani v tomto případě však není kvalita stáží vždy zaručena.

Evropská komise přitom efektivnější zapojení zaměstnavatelů do odborného vzdělávání dlouhodobě podporuje. Rada Evropské unie řeší tuto problematiku například ve Strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) nebo v Komuniké z Brugg o posílení evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy pro období 2011–2020.

V České republice se součinností mezi domácími zaměstnavateli a sektorem odborného vzdělávání zabýval projekt Pospolu, který v letech 2012–2015 realizovalo ministerstvo školství s Národním ústavem pro vzdělávání. Několik desítek škol a firem v rámci něj otestovalo řadu systémových změn, které následně u některých vedly k nastavení efektivnější spolupráce. Podpoře odborných praxí na mezinárodní úrovni se u nás věnuje třeba program Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem, na jehož financování se podílí Česko-německý fond budoucnosti a program Erasmus+.

Potřeby zaměstnavatelů

Spolupráce s evropským trhem práce a zajištění kvalitní praxe patří mezi nejdůležitější úkoly odborných škol. Ty by přitom neměly působit jako samostatné jednotky, ale fungovat v rámci širšího partnerství s vedením města, regionu, profesními sdruženími, budoucími zaměstnavateli i zahraničními partnery. Měly by znát jejich současné i budoucí potřeby a obsah studia vytvářet tak, aby jim odpovídal. Pokud chtějí pro své žáky zajistit kvalitní praxe, musí tvůrci učebních programů zjistit, zda mají firmy o jejich absolventy zájem a jaká je jejich zaměstnatelnost obecně. Mezinárodní firmy s pobočkami v České republice často přijímají praktikan-ty, které postupně zaučují pro budoucí zaměstnání na konkrétní pozici. Pro organizaci zahraničních mobilit je zase důležitá dobrá jazyková příprava žáků a jejich schopnost přizpůsobit se na evropském pracovním trhu.

Kvalitní obsah stáží

Odborné praxe jsou důležitou součástí výuky, proto by měl být jejich obsah zcela jasně definován, například pomocí jednotek výsledků učení (ECVET). Jde o souhrn znalostí, dovedností a kompetencí, které má student během stáže získat. Obsah praxí by měl být současně dostatečně flexibilní, aby odrážel měnící se potřeby společnosti a konkrétní

možnosti přijímajících firem. Zapojení hostitelských organizací do jeho tvorby je proto pro úspěch stáží zásadní. Školy mohou využít svého pedagogického potenciálu a pomoci instruktorům ve firmách vytvořit praktické nástroje pro zajištění kvality praxí. Podrobnou příručku zaměřenou na principy profesního rozvoje firemních instruktorů odborného vzdělávání a přípravy zpracovalo Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop).

Rozdíly v Evropě

V projektu Evropské komise PROCSEE (Strengthening Professional Higher Education and VET in Central & South Eastern Europe), který byl realizován v rámci programu Erasmus+ v letech 2016–2019, se odborníci ze sedmi evropských zemí zabývali mimo jiné otázkou, jak zvýšit atraktivitu stáží na pracovním trhu. Přehled doporučení, která vznikla na základě jejich šetření, stejně tak jako příklady dobré praxe lze najít na stránkách www.procsee.eu. Jsou mezi nimi zahrnuty i zajímavé iniciativy z České republiky.

Koordinátoři praxe

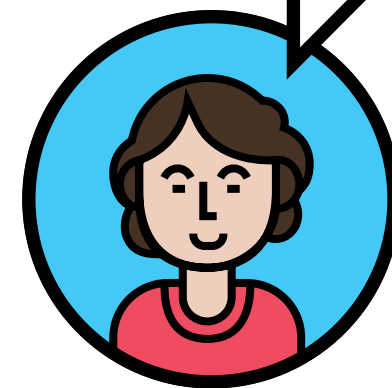
Hlavní podmínkou zajištění kvality zahraničních stáží je bezesporu jejich začlenění do celkové strategie školy, která musí být detailně zpracovaná. Důležitá je také přítomnost kvalifikované osoby, která bude za strategické řešení kvality stáží zodpovědná a která bude mít sestaven vlastní rozpočet. Další podmínkou úspěchu je zapojení těchto „koordinátorů praxe“ do mezinárodních výměn a projektů, kde získají zahraniční zkušenosti. Důležité je také zdůraznit význam odborných stáží všem lidem spojeným se školou, jako jsou rodiče žáků, vedení města a kraje, profesní svazy i zahraniční zaměstnavatelé.

Jednou z příčin neúspěchu stáží bývá nízká motivace žáků a nezájem o přidělenou práci. Výsledkem je zklamání a nespokojenost přijímající firmy. V řadě škol se osvědčilo zapojovat do výběru vhodných praxí samotné studenty nebo na zkvalitnění jejich obsahu spolupracovat s absolventy, kteří již v zahraničních firmách pracují. Odborníky z přijímajících firem může škola také využít jako lektory nebo je zapojit do dalších odborných aktivit školy.

Problémy v komunikaci

Úskalí ve vztazích mezi školami a trhem práce bývá také často v chybné komunikaci. Ať už

→ V evropském projektu PROCSEE (Strengthening Professional Higher Education and VET in Central & South Eastern Europe), který byl realizován v letech 2016–2019, se odborníci zabývali mimo jiné tím, jak zvýšit atraktivitu stáží na pracovním trhu. Přehled jejich doporučení a příklady dobré praxe si lze stáhnout na www.procsee.eu.

se jedná o používání jazyka srozumitelného pouze firmám, nebo o podceňování osobních kontaktů koordinátora praxe a vedení hostitelských podniků. Navázání bližších osobních vztahů je pro další spolupráci jednoznačnou výhodou. Často navíc zapomínáme, že školy mohou činnost partnerských firem a organizací propagovat nejen v rámci svých aktivit, ale také v regionu. Stáže musí být přínosné pro všechny zúčastněné: žáky, školy i zaměstnavatele. Nežidka se setkáváme také s nízkým zájmem sdílet osvědčené procesy s ostatními a neochotou zavádět pozitivní zkušenosti jiných institucí do vlastní praxe.

České odborné školy i budoucí zaměstnavatelé jejich absolventů mají potenciál pro vytvoření kvalitních zahraničních odborných stáží. Úspěšná spolupráce je ale možná jen tehdy, pokud budou školy tento problém řešit systémově a pokud se zahraniční mobility stanou součástí strategie nejen samotné školy a jejího okolí, ale také potenciálních zaměstnavatelů. Aktivní zapojení firem do vzdělávání absolventů odborných škol je složité a je vždy výsledkem dlouhodobého procesu. ✖

Studuj. STÁŽUJ. Vyjed'!

TRENDY

Dlouhodobé stáže s ErasmusPRO

České odborné školy mohou již druhým rokem vysílat své žáky a studenty na dlouhodobé stáže v zahraničí v rámci nové aktivity ErasmusPRO, která je součástí programu Erasmus+ odborné vzdělávání a příprava. V roce 2017 uvolnila Evropská komise na tento typ mobilit 400 milionů eur, kterými chce do roku 2020 podpořit na 50 000 učňů a studentů odborných škol z celé Evropy. Komise tak plánuje mladým lidem usnadnit přechod na trh práce. I proto se do této aktivity mohou hlásit také absolventi škol (do 12 měsíců od ukončení studia). Zahraniční stáže v rámci ErasmusPRO trvají od tří do 12 měsíců a účastníkům pomáhají dále rozvíjet dovednosti specifické pro danou práci. Během pobytu se také důkladněji seznámí s cizím jazykem a místní kulturou. Jsou jim hrazeny stejné náklady jako u krátkodobých stáží a školy mohou navíc požádat o financování předvýjezdové plánovací návštěvy, která jim umožní celou mobilitu lépe připravit. V České republice bylo ve výzvě 2018 schváleno 52 projektů, které zahrnují aktivitu ErasmusPRO a na stáž vyjede zhruba 200 žáků. Letos počet těchto projektů i schválených mobilit mírně vzroste.

Celoevropská kampaň na podporu odborného vzdělávání známá jako Týden odborných dovedností (neboli VET Skills Week) se letos bude konat v týdnu od 14. do 18. října. Zapojí se do ní více než 40 zemí, mezi kterými nebude chybět ani Česká republika. Mottem již čtvrtého ročníku je „Odborné vzdělání pro všechny – dovednosti pro život“.

Cílem iniciativy, kterou vyhláší Evropská komise, je představit odborné vzdělávání a přípravu jako atraktivní, kvalitní a perspektivní oblast studia, která vysokou mírou přispívá k rozvoji inovací a konkurenceschopnosti v Evropě.

Hlavním pořadatelem letošní kampaně je Finsko, které bude organizovat také předávání evropských cen **Awards for VET Excellence**. Ty se udělují v 11 kategoriích včetně ceny pro nejlepšího učitele, nejlepší projekt Erasmus+ v odborném vzdělávání nebo pro firmy, které podporují profesní rozvoj svých zaměstnanců. Slavnostní večer se

bude konat v Helsinkách 17. října za účasti Marianne Thyssenové, evropské komisařky pro zaměstnanost a sociální věci, dovednosti a pracovní mobilitu.

Koordinaci kampaně v České republice má na starosti Dům zahraniční spolupráce, který u této příležitosti chystá veletrh odborných dovedností **VET Fest**. Akce s bohatým doprovodným programem se bude konat 15. října ve Vnitrobloku v Praze. Návštěvníci budou mít možnost podívat se na praktické ukázky více než 15 oborů (a některé si i vyzkoušet), poslechnout si zážitky účastníků zahraničních stáží nebo se zapojit do soutěží. Součástí bude také taneční vystoupení, módní přehlídka a slam poetry. Vstup je zdarma.

Více informací o této akci i celém Týdnu odborných dovedností naleznete na stránkách www.naresmusplus.cz. Můžete také sledovat příspěvky na sociálních sítích s hashtagy #ObjevSvujTalent a #DiscoverYourTalent.

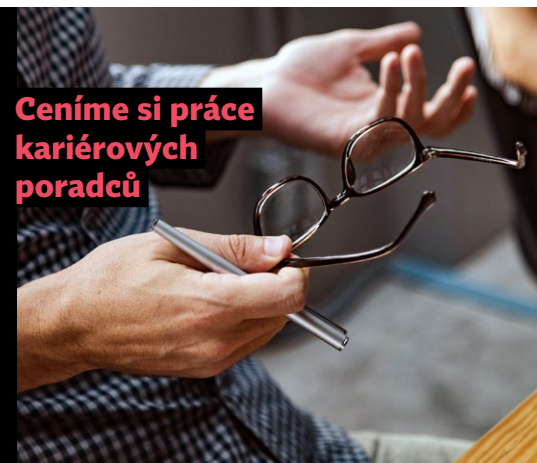
Týden odborných dovedností 2019

Dům zahraniční spolupráce a Centrum Euroguidance vyhlásí 3. října v Praze Národní ceny kariérového poradenství. Letošní ročník, který se koná ve spolupráci s centry na Slovensku a v Srbsku, je jako každý rok určen odborníkům působícím na školách, úřadech práce a v dalších personálních, poradenských a vzdělávacích organizacích nebo agenturách. Účastníci setkání mohou sdílet své postřehy z oblasti kariérového poradenství, vzájemně se inspirovat a navazovat nové kontakty. Aktivita,

projekty a služby kariérového poradenství na podporu vzdělávání a zaměstnanosti přihlášené do soutěže hodnotí odborná komise. Na vítěze čeká studijní pobyt v instituci poskytující kariérové poradenství ve Slovinsku a propagace jejich činnosti na stránkách www.euroguidance.cz a v dalších médiích. Všechny soutěžní příspěvky budou na konferenci představeny a následně zveřejněny ve sborníku soutěže v česko-slovenské a anglické verzi na stránkách www.euroguidance.cz/publikace.

Ceníme si práce kariérových poradců

Europass otevírá dveře do EU

Europass v příštím roce přinese několik novinek. Vznikne rozšířený online editor, ve kterém bude možné nejen vytvořit životopis, ale vést si dokonce celé portfolio dokladů. Zároveň se připravuje spuštění nového českého webu www.europass.cz. Europass dokumenty už několik let usnadňují hledání práce, brigády nebo dalšího studia. Díky nim je možné jednoduše ukázat své dovednosti a kvalifikaci nejen u nás, ale především v zahraničí. Nejpoužívanější z nich, online Europass životopis si v letech 2005 až 2018 vytvořilo v celé Evropské unii téměř 130 milionů lidí. V České republice tuto možnost využilo 1,2 milionu lidí, nejčastěji se jednalo o absolventy škol ve věku do 25 let. V poslední době pak stále více škol publikuje na svých webových stránkách elektronické dodatky k osvědčení pro absolventy.

zemí. Na stáže a pracovní místa získala Česká republika jen pro tento rok zhruba 235 000 eur, tedy asi šest milionů korun.

Evropská komise chce prostřednictvím Sboru solidarity podpořit mladé lidi při vstupu na pracovní trh, a přispět tak ke snižování nezaměstnanosti v EU. Kromě stáží a pracovních míst podporuje také realizaci dobrovolnických a solidárních projektů. V roce 2018 bylo na tento program vyčleněno více než 340 milionů eur s cílem do roku 2020 motivovat a zlepšit podmínky 100 000 mladých lidí.

O grant z Evropského sboru solidarity mohou žádat různé veřejné a soukromé organizace: od velkých firem po malé podniky, školy nebo lokálně působící neziskovky. Dům zahraniční spolupráce vyhláší během roku celkem tři výzvy a pro žadatele pořádá také řadu informačních seminářů a akreditačních školení. Termín poslední letošní výzvy je stanoven na 1. října. Více informací najdete na webu www.sborsolidarity.cz.

Nové příležitosti pro organizace a mládež

Neocenitelná zkušenost

Otom, že se učitelé nejezdí do zahraničí pouze vzdělávat, ale také tam učit místní děti, se stále moc neví. A to je ohromná škoda. Jednou ze škol, které se odvážily realizovat s podporou programu Erasmus+ výukové pobyty učitelů v cizině, je Gymnázium Hladnov a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky z Ostravy. V rámci projektu *Evropská škola II – Sdílení pedagogické praxe s evropskými školami* vyrazily dvě místní pedagožky učit na střední školy do Itálie a Maďarska. Do Itálie zamířila angličtinářka, do Maďarska na bilingvní školu učitelka španělštiny. Projekt oběma umožnil vyzkoušet si výuku na zahraniční škole, přenést vlastní výukové metody nejen do jiného prostředí, ale také na žáky s odlišným mateřským jazykem. Kromě profesního rozvoje učitelek bylo cílem projektu také přispět k mezikulturní výměně a inkluzi dětí s rozdílným původem. I přesto, že šlo o první zkušenost školy s tímto typem mobilit, hodnotí organizace projekt jako velmi úspěšný. „Výuková praxe v zahraničí by měla být nedílnou součástí profesního života každého pedagoga, protože je to nenahraditelná zkušenost,“ vyjádřila se jedna z účastnic, Martina Baseggio. Projekt byl inspirován úspěšným a cenami ověřeným eTwinningovým projektem *Shaping our English and Spanish Together*, který byl zaměřen na sdílení metodických postupů při výuce cizího jazyka. Více informací na stránkách twinspace.etwinning.net/71122/home.

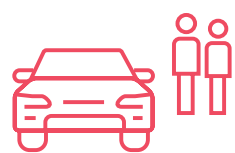
Do Irska s ErasmusPRO

Vrámci ročního projektu *The Way to Europe II* vyslala Střední škola společného stravování Ostrava-Hrabůvka čtyři žáky do Irska na dlouhodobou stáž v rámci nové aktivity ErasmusPRO. Zkušenosti sbírali ve čtyřhvězdičkovém hotelu The Johnstown Estate v malé obci Enfield nedaleko Dublinu. Strávili tam celkem tři měsíce, během kterých získali nejen množství nových dovedností ve svém oboru, ale výrazně se zlepšili i v angličtině. Jeden z účastníků pracoval jako kuchař v hotelové restauraci, kde se věnoval především přípravě steaků a pokrmů z ryb a mořských plodů. Vyzkoušel si, co obnáší organizace akce pro tři sta hostů i práce číšníka. Další student měl v restauraci na starosti zpracovávání zeleniny a aranžování předkrmů. Naučil se také připravovat tradiční irské pokrmy a zapracoval se jako someliér. Dvě stážistky si v hotelu vyzkoušely práci pokojské a recepční. Zjistily, co obnáší úklid v luxusním hotelu s kapacitou pro pět set hostů i obsluha rezervačního systému v angličtině. Všichni pracovali 35 hodin týdně. Ve volném čase relaxovali u hotelového bazénu či v posilovně, chodili na pěší túry v okolí Enfieldu nebo jeli na výlet do Dublinu a Galway. Na konci stáže dostali od ředitele hotelu absolventský certifikát a po návratu domů se o své zkušenosti podělili se spolužáky. Kromě stáží ErasmusPRO byly součástí stejného projektu také třítydenní mobility do Francie, Velké Británie, Irska a Španělska pro dalších 24 žáků.

Na pomoc přírodě

Příležitost získat nové znalosti a praxi v oblasti, která je zajímavá, nabízí mladým lidem v České republice také dobrovolnická organizace Hnutí Brontosaurus, a to prostřednictvím programu Evropský sbor solidarity. V rámci pilotního projektu, který proběhl v první polovině letošního roku, v organizaci pomáhali dva šestadvacetiletí stážisté. Oba pracovali 36 hodin týdně na pozici koordinátorů. Jeden se staral o regionální dobrovolnické aktivity, zaměřené na pomoc přírodě a krajině. Sestavoval plán akcí na více než dvaceti přírodních lokalitách, koordinoval materiálně-technickou přípravu i odborné vedení. Sám jednu akci kompletně připravil a jako hlavní organizátor i realizoval. Druhá stážistka koordinovala program Ekostan a starala se o osvětové aktivity na podporu dobrovolnictví. Plánovala výjezdy informačního stánku na festivaly a veřejné akce a sestavovala také dramaturgii jednotlivých akcí (ekohry, výstavy a prezentace). Oba stážisté se o dobrovolnictví a ochranu přírody zajímali už před začátkem projektu, ale kvůli svému rodinnému zázemí se dalšímu vzdělávání v této oblasti nemohli věnovat. Hnutí Brontosaurus přitom přispěli nejen řadou nových myšlenek a nápadů, na kolegy totiž přenesli také své nadšení a tvůrčí elán. Organizace chce podobné stáže nabízet také v budoucnu, a to i zahraničním zájemcům. V rámci Sboru solidarity se navíc angažuje i v realizaci solidárních a dobrovolnických projektů.

Na praxi u Bentley Motors

Co obnáší výroba, prodej a propagace luxusních automobilů značky Bentley Motors? To se již řadu let jezdí učit do Velké Británie studenti ŠKODA AUTO Vysoké školy (ŠAVŠ) v rámci praktických stáží podporovaných z programu Erasmus+. Škola pro studenty pravidelně pořádá akce Bentley Days, během které probíhají nejen první kola výběrového řízení, ale také workshopy, kde se studenti učí, jak správně napsat životopis a jak se připravit na přijímací pohovor. ŠAVŠ spolupracuje i s dalšími automobilkami včetně Porsche, Audi a Volkswagen a samozřejmě také s různými evropskými pobočkami ŠKODA AUTO. Každý student si ale hledá a zařizuje svou pracovní stáž sám, škola jim pouze zprostředkovává případné nabídky od partnerských firem. Nejčastěji se jedná o pozice v oblasti nákupu, marketingu a logistiky. Každý semestr do zahraničí vyjede – ať už na stáž, nebo na studijní pobyt – zhruba třicet studentů, přičemž zájem o výjezd rok od roku mírně stoupá. Mezi oblíbené destinace patří Německo, Velká Británie, Španělsko, Polsko a Rakousko. ŠAVŠ ale podporuje i studenty, kteří jsou přijati na pracovní stáž mimo EU, například v rámci partnerské spolupráce s firmou SAIC China. Na praxi obvykle tráví čtyři až pět měsíců, ale často si žádají o prodloužení pobytu. Stále populárnější jsou také tzv. absolventské stáže, kdy student po návratu z několikaměsíční stáže dokončí své studijní povinnosti a zároveň se uchází o absolventský výjezd.

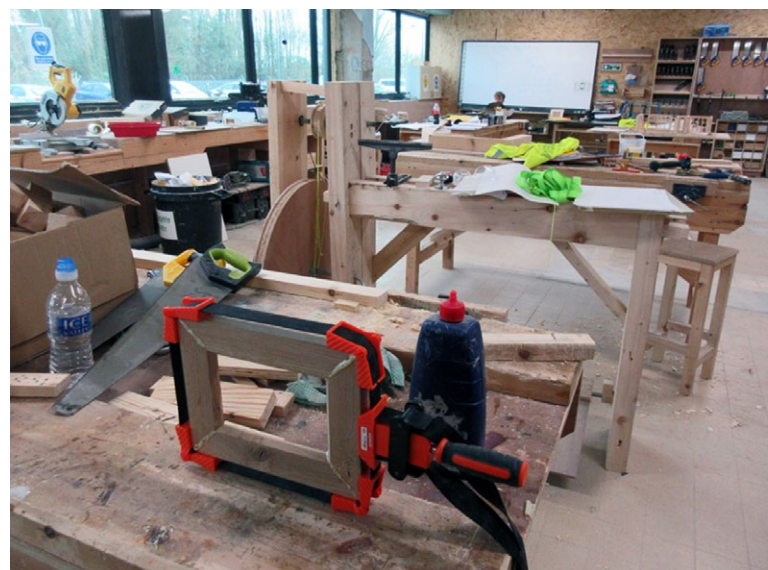

FOTO: ARCHIV SOŠ JOSEFA SOUSEDÍKA VSETÍN

Zahranichní stáže pro učitele

Vrámci programu Erasmus+ odborné vzdělávání mohou na praxi do zahraničí vyjet kromě žáků a studentů také jejich učitelé a další zaměstnanci škol. Tuto možnost využívá již několik let například Střední odborná škola Josefa Soušedíka ve Vsetíně, pro kterou jsou mobility pedagogických pracovníků jednou ze tří priorit internacionalizační strategie.

„Záměrem školy je, aby odborní učitelé v rámci výjezdu poznávali vzdělávací procesy v zemích EU, seznámili se s ukázkovou odbornou výukou a s příklady dobré praxe ve středním vzdělávání,“ vysvětluje ředitel školy Marek Wandrol.

Stáže učitelů jsou záměrně realizovány v období podzimních a jarních prázdnin, tak aby se minimalizovala jejich absence a odlehčilo se suplování ve škole. Délka jedné mobility je zhruba deset dnů. Stává se, že vyjíždějící učitelé jsou málo jazykově vybavení. Z tohoto důvodu jsou přiřazováni k plánovaným mobi-

litám žáků a v případě potřeby jim na místě vypomáhá tlumočnick.

Při výběru partnerských organizací škola sází na ověřenou kvalitu spolupráce z již úspěšně dokončených projektů. Učitelé tak zatím absolvovali odborné stáže ve firmách v Německu a Velké Británii. V budoucnu bude nabídka rozšířena o novou partnerskou organizaci v Portugalsku.

Od Výzvy 2017 vyjelo na zkušenou do zahraničí celkem osm zaměstnanců s odborným zaměřením opravář zemědělských strojů, gastronomie, kuchař-číšníků, truhlář, elektrikář a mechanik-opravář motorových vozidel.

„Získal jsem nové zkušenosti a poznal nové metody práce. Absolvoval jsem i autoškolu pro vysokozdvizný vozík. Seznámil jsem s výrobou automobilů pro třetí tisíciletí a absolvoval odbornou exkurzi automatizované výroby průmys-

slu 4.0. v praxi,“ vzpomíná na stáž v Německu jeden z učitelů. „Vidět průmysl 4.0 v zaběhnuté podobě, když u nás se o něm stále jen mluví, bylo fantastické.“

Poznatky, které učitelé čerpají v zahraničí, jsou ve škole využívány a postupně se zapracovávají do učebních plánů a pedagogické praxe. Na základě inspirace z Německa škola například inovovala vybavení odborného pracoviště pro montáž a demontáž motorů do aut u zjednodušeného uchycení motorů na závěsné zařízení.

Řeší také návrh pro zakoupení výukových pomůcek pro vaření ve vakuu, který po návratu ze stáže předložila učitelka oboru gastronomie.

Františka Vyškovská
Koordinátorka projektu Erasmus+ SOŠ Josefa Soušedíka Vsetín

Zkušenost k nezaplacení

Text: Adela Rychtáriková

Uvítali byste na svém pracovišti mladé a motivované lidi ze zahraničí? Nebo byste naopak rádi nabídli příležitost vyjet na zkušenou svým zaměstnancům a zároveň tak navázali kontakty s institucemi v jiných zemích? Zapojte se do některého z programů, které administruje Dům zahraniční spolupráce (DZS), a zorganizujte nebo poskytněte odborné stáže. Na výběr je přitom hned několik programů, vedle Erasmus+ také Evropský sbor solidarity nebo Fondy EHP. Ty všechny nabízejí stáže pro žáky, studenty nebo pro zaměstnance a odborníky ve vzdělávání.

Dům zahraniční spolupráce administruje celou řadu programů a aktivit, které podporují odborné vzdělávání a přípravu na mezinárodní úrovni. Zapojit se do nich mohou žáci středních odborných škol, učilišť a vyšších odborných škol, ale i studenti či čerství absolventi vysokých škol. Mobility mohou využít také pracovníci ve vzdělávání a v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v podnicích nebo v odborných školách v zahraničí. Na straně druhé pak dostávají prostor organizace, veřejné i soukromé subjekty, které mají příležitost zájemce při-

jímat a zapojit je do pracovního prostředí. Spolupráce může být vzájemně velmi obohacující jak pro stážisty, tak pro přijímající organizace.

Spolupráce může být vzájemně velmi obohacující jak pro stážisty, tak pro přijímající organizace

Účastníci si díky odborným stážím mohou prohloubit nejen své odborné znalosti a dovednosti, ale rozvinout také své schopnosti komunikace a týmové práce. Poznájí také často velmi odlišné pracovní prostředí cizí země. Přijímající organizace zase mnohdy získají nové podněty a nápady, a to díky mladým a motivovaným lidem, kteří u nich stáže absolvují. V nabídce administrovaných programů Domem zahraniční spolupráce je přitom

řada možností, jak odbornou praxi získat nebo poskytnout.

Všechny organizace a instituce, které se v odborném vzdělávání a přípravě angažují, mají vedle praktických stáží možnost podpořit rozvoj odborného vzdělávání a zároveň zviditelnit své vlastní aktivity během Evropského týdne odborných dovedností. Letošní čtvrtý ročník se pod heslem „Objev svůj talent“ uskuteční od 14. do 18. října. Zájemci mohou zveřejnit a propagovat svou aktivitu také na mapě Evropských dovedností 2019 v ČR nebo na mapě akcí spravované přímo Evropskou komisí. Při této příležitosti se 15. října v Praze pod záštitou DZS uskuteční také veletrh odborných dovedností VET Fest.

ERASMUS+ VET

Veřejné i soukromé organizace a školy, které jsou aktivní v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (VET), mohou díky programu Erasmus+ každý rok předkládat své návrhy projektů zaměřených právě na tuto problematiku. Během projektového období pak mají možnost vysílat své žáky, absolventy (až do jednoho roku po ukončení školy) a zaměstnance na odborné praxe do zahraničí a zároveň přivítat zahraniční stážisty. Projekty fungují jeden až dva roky, přičemž mobility žáků mohou trvat od dvou týdnů do tří měsíců, v případě dlouhodobé aktivity ErasmusPro pak tři až 12 měsíců. Zaměstnanci mohou vyjet na pobyt dlouhé dva dny až dva měsíce. Žádosti o získání grantové podpory předkládají organizace, nikoli účastníci mobility. Mezi nejčastější žadatele patří střední odborné školy, včetně speciálních, uměleckých a střední odborná učiliště zařazené v Rejstříku škol a školských a zařízení MŠMT. Aktivity mohou přinést řadu zkušeností nejen pro žáky a pracovníky odborného vzdělávání a přípravy, ale jsou často přínosem i pro celkový rozvoj organizace či školy. Pro úspěšnou realizaci projektů z oblasti mobility osob v odborném vzdělávání a přípravě doporučujeme účast na jednom z informačních seminářů, které se uskuteční v průběhu podzimu. Další informace k odborným stážím, jejich financování a pořádáním akcí jsou dostupné na stránkách www.naerasmusplus.cz.

ERASMUS+ VŠ

Díky Erasmu+ mají šanci přijmout vysokoškolské studenty na odborné stáže také firmy, výzkumná centra, vysoké školy, různé asociace a další veřejné i soukromé organizace. Výjimku tvoří pouze instituce a další subjekty EU včetně agentur a organizací spravujících unijní programy. Studenti mohou absolvovat stáž od dvou měsíců do jednoho roku. Přijímající instituce a organizace přitom mohou počítat s tím, že pracovní nasazení stážisty odpovídá plnému pracovnímu úvazku. Nabídku stáže je možné zveřejnit na stránkách www.erasmusintern.org. Díky této databázi jsou volná místa pro zájemce z řad vysokoškoláků snadno dohledatelná na jednom místě. Firmy se s mladými lidmi mohou zkontaktovat také prostřednictvím univerzitního portálu intlag.upol.cz, který pro své studenty spravuje olomoucká Univerzita Palackého. Dále mohou využít příležitosti pracovních veletrhů, jako je například Veletrh pracovních příležitostí Job Challenge 2019, který se uskuteční 20. listopadu v Brně. V případě, že si zájemce vybere stáž v organizaci, je nutné, aby jeho vysílající škola připravila Learning Agreement, tedy dokument, který musejí schválit všechny tři strany (vysílající i přijímající instituce a samotný účastník). Při ukončení pobytu je pak nutné, aby přijímající instituce vystavila účastníkovi certifikát o absolvování stáže. Další informace jsou dostupné také v letáku DZS.

EVROPSKÝ SBOR SOLIDARITY

Evropský sbor solidarity nabízí ideální příležitost pro organizace, které hledají nejen mladé a motivované lidi, kteří by jim přinesli nové nápady a myšlenky, ale zároveň chtějí rozšířit své aktivity v oblasti společenské odpovědnosti. V případě přijetí stážisty z jiné země mají také šanci vyzkoušet si práci v mezinárodním týmu. Stáže Sboru solidarity však nenahrazují povinné školní praxe a musejí vždy obsahovat prvky neformálního vzdělávání. Program je určený pro organizace, sociální podniky, veřejné i soukromé subjekty a mladé lidi. Díky Sboru mohou pomáhat potřebným, podílet se na řešení společenských problémů a zasadit se o posílení inkluze. Stáže mohou trvat od dvou do 12 měsíců a přihlásit se na ně mohou mladí lidé z Evropské unie ve věku 18 až 30 let. Uchazeči se registrují v Databázi Evropského sboru solidarity, ve které si pak organizace vybírají mezi zájemci o stáž. Projekt může trvat od tří do 24 měsíců. Financování Sboru pokrývá cestovní náklady, organizační a jazykovou podporu (v případě jazyků nepokrytých online jazykovou platformou OLS), příspěvek na přesídlení a začleňování, pojištění i další mimořádné výdaje. Nejbližší uzávěrka pro projektové období začínající v období od 1. ledna do 31. května 2020 je 1. října 2019 ve 12.00. Více informací k aktivitám a aktuálním termínům najdete na stránkách www.sborsolidarity.cz a v novém letáku DZS.

FONDY EHP

Díky spolupráci ČR s Islandem, Lichtenštejnem a Norskem se české organizace mohou zapojit také do projektů určených na podporu odborného vzdělávání a přípravy, které jsou financované z Fondů EHP. Zlepšit si své kompetence a dovednosti na stážích v zahraničí mohou jak žáci středních škol a studenti vysokých škol, tak i jejich zaměstnanci nebo odborníci působící v oblasti vzdělávání. Vysokoškoláci mohou absolvovat stáž v délce od jednoho týdne až do šesti měsíců, žáci středních škol mohou vyjet na jeden až čtyři týdny. Žádosti o grant za jednotlivce předkládají vysílající instituce. Existuje několik způsobů, jak přijímající zahraniční instituci nalézt. Instrukce a možnosti řešení jsou k dispozici na www.dzs.cz/cz/fondy-ehp/hledani-partneru. V období od 22. do 24. října se v Praze uskuteční kontaktní seminář pro program Vzdělávání Fondů EHP určený zástupcům ZŠ, SŠ a VOŠ uvedených v rejstříku MŠMT. Na semináři dostanou účastníci jedinečnou příležitost navázat kontakty s partnery z Islandu, Lichtenštejna a Norska. V průběhu podzimu proběhne také vyhlášení výzev a uskuteční se informační semináře pro potenciální žadatele. Bližší informace o možnostech a podmínkách spolupráce jsou k dispozici na stránkách www.dzs.cz/cz/fondy-ehp.

Už se nebojím ozvat

Text: Lucie Rychlá

Na studiu elektrotechniky ho nejvíc baví, že jen s pár drátky a baterií může vytvořit elektrický obvod, a těší se, až bude v novém školním roce konečně pracovat s 3D tiskárnou. V budoucnu by chtěl pracovat na volné noze a touží také poznat svět. **Martinu Šmídlovi** z plzeňské obce Žihle je teprve sedmnáct let, ale ke splnění svých snů má již úspěšně nakročeno. Díky programu Erasmus+ vyjel na pracovní stáž na Slovensko a další životní zkušenosti získal na Maltě, kam letěl jako člen Sítě Euro-učňů.

V květnu ses zúčastnil mezinárodního setkání Sítě Euro-učňů na Maltě. Na co z téhle cesty nejraději vzpomínáš? Co ti dalo nejvíc?

Nejraději vzpomínám na ostatní účastníky. Nikdy jsem nepotkal tak příjemné lidi jak z Česka, tak z ostatních evropských zemí. Samozřejmě také rád vzpomínám na všechny výlety, které jsme podnikli, a hlavně na workshopy, které pro nás organizátoři připravili. Z celého pobytu jsem si toho odnesl opravdu mnoho. Je pro mě například snadnější komunikovat s jinými lidmi a jsem teď také samostatnější. Dokážu se o sebe postarat, vyřídit si úřední dokumenty nebo si domlouvat termíny na různé pohovory.

Na Maltu jsi letěl s dalšími čtyřmi studenty z Česka, ale potkal jsi tam i Euro-učně z jiných evropských zemí. Jak jste spolu vycházeli a co jste během pobytu podnikali? Před odletem jsem měl hrozný strach, že se se mnou nebude chtít nikdo bavit a že spolu nebudeme vycházet. Realita byla ale úplně jiná. Hned první den jsme se skoro všichni spřátelili. Pak už pro nás bylo jednodušší podnikat společně návštěvy hlavního města Valletta, parku Playmobil Malta, vysoké umělecké školy nebo si jen tak posedět u společné večeře.

Jsi s některým z účastníků stále v kontaktu? Plánujete nějaké společné akce?

O společných akcích jsem ještě neuvažoval, ale v kontaktu s dalšími účastníky určitě jsem. Komunikuji hlavně s Čechy, kteří se mnou na Maltu letěli, ale i se studenty z Polska, s kterými jsem si hodně rozuměl.

Do Sítě Euro-učňů ses zapojil díky předchozí zkušenosti s programem Erasmus+. Jel jsi na odbornou stáž na Slovensko do města Zlaté Moravce. Co jsi tam vlastně dělal?

Pracoval jsem se spolužáky dva týdny ve firmě Vodrážka. Obsluhoval jsem svařovací automat na výfuky a kostry sekaček. Mají tam i jiná pracoviště, ale já byl hlavně na těchto dvou. Vyzkoušel jsem si tam úplně nové věci, protože naše školní dílny nejsou tak dobře vybavené jako tahle továrna.

Byl jsi už někdy před tím v zahraničí, nebo to byla tvoje první cesta?

Před cestou na Maltu jsem byl pouze na Slovensku, právě díky praxím. Malta je navíc první země, kam jsem letěl letadlem.

Obsluhoval jsem svařovací automat na výfuky a kostry sekaček

Pomohly ti zkušenosti ze zahraničí nějak i v osobním životě?

Neskutečně. Mam pocit, že se mi díky této zkušenosti celkově zlepšila komunikace s lidmi. Už nemám takový problém někoho oslovit, prosadit si svůj názor nebo se ozvat.

Martin Šmídl

Studuje na Gymnáziu a Střední odborné škole Podbořany obor elektrotechnika se zaměřením na mechaniku. Hned v prvním ročníku využil příležitosti vyjet do zahraničí na odbornou stáž s programem Erasmus+. V letošním roce se navíc zapojil do evropské sítě Euro-učňů (EuroApprentices), jejímž cílem je sdílet zkušenosti účastníků zahraničních pracovních stáží a propagovat studium na odborných školách.

Co bys doporučil někomu, kdo účast na podobné stáži zvažuje, ale váhá?

Řekl bych: „Kamaráde, vůbec nepřemýšlej a jed! Taková příležitost se ti už nemusí naskytnout. Zlepšíš se v jazyce i jako osobnost.“ Odborné praxe v zahraničí rozhodně doporučuji každému. Podle mě dá člověku čtrnáct dní opravdové práce v oboru mnohem víc než rok sezení v lavici ve škole.

Měl jsi i ty nějaké obavy? Co tě nakonec přesvědčilo, abys vyjel?

Měl jsem pouze obavy, že se tam s nikým moc nespřátelím. Přesvědčovat mě ale nemuselo nic. Mým snem bylo se konečně podívat k moři a to se mi díky cestě na Maltu splnilo.

Inspirovala tě tahle zkušenost k dalším cestám do zahraničí? Chtěl bys jet na další stáž? Kam?

Na sto procent. Do zahraničí chci určitě jet znovu. Moje dlouhodobá touha cestovat se ještě víc prohloubila a rozhodně chci pokračovat, ať už sám, nebo v rámci Sítě Euro-učňů. Chtěl bych se podívat třeba do Francie nebo do Itálie.

Co tě čeká v letošním školním roce a už víš, co budeš dělat po maturitě?

Letos by nás měla čekat práce se zabezpečovacími zařízeními a s 3D tiskárnou, na což se moc těším. Po maturitě se plánuji usadit na pár let v nějaké elektrikářské firmě. Pak, až získám dost zkušeností, chci začít pracovat sám na sebe jako živnostník.

Poznámka: Více informací o Síti Euro-učňů naleznete na webu www.naerasmusplus.cz, sledovat můžete také příspěvky na sociálních sítích s hashtagem #EuroApprentices. O setkání na Maltě navíc vznikla série krátkých videí, dostupných na YouTube na kanálu **Mein Auslandspraktikum**.

Zahraniční stáže: atraktivní součást odborného vzdělávání

Text: Redakce DZS

Během uplynulých dvou dekad vyjelo z České republiky v rámci programu Erasmus+ a jeho předchůdců na zahraniční odborné stáže přes 55 000 žáků a studentů z učilišť, středních a vyšších odborných škol. O jejich bezprostřední zkušenosti i vliv stáže na jejich další, nejen profesní život se zajímali autoři rozsáhlé mezinárodní studie VET Tracer Study, která analyzuje situaci v celkem jedenácti zemích EU. V ČR na otázky odpovědělo přes dva tisíce respondentů, a to nejen současných studentů, ale i těch, kteří školu absolvovali už před mnoha lety.

Naprostá většina dotazovaných se shodla na tom, že pobyt v zahraničí jim výrazně pomohl. Nešlo přitom jen o zlepšení úrovně cizího jazyka, ale hlavně o zvýšení sebevědomí i schopnosti účastníků – většinou teenagerů – postarat se sami o sebe. „Naučil jsem se prosazovat sám sebe. Naučil jsem se prodat to, co umím, začal jsem být průbojnější,“ svěřil se například jeden z respondentů.

Motivace k účasti

Velký význam má také fakt, že stáže nabízejí zahraniční zkušenost právě žákům odborných škol a učilišť, kteří jsou na trhu práce nejčastěji ohroženi nezaměstnaností. Motivace k využití mobilit jsou pak různorodé: od možnosti letět letadlem nebo se podívat někam do zahraničí přes zvědavost, jak jsou na tom jinde v Evropě, až po potřebu naučit se něco nového.

„Vyjet na 14 dní zadarmo do Španělska, a ještě si to napsat do životopisu, a ještě se tam něco naučit,“ popsal jeden účastník svou prvotní motivaci k výjezdu. Jiní hovořili o tom, že zamířit do zahraničí, pracovat v cizí zemi a mluvit cizím jazykem je nezbytné pro to, aby člověk nezůstal průměrný a uspěl v životě.

Velkou roli hrají někdy i učitelé. „Padl jsem si do oka s učitelkou italského jazyka a ona byla ten impuls, který řekl: jed, bude to super!“ vzpomínal mladík, který vyjel do Itálie. A podobné to bylo i v případě další bývalé stážistky: „O stáži jsem se dozvěděla až na konci třetáku od profesorky němčiny. Bylo to za odměnu, vybírala nejlepší studenty.“

Výběr stážistů

Způsob výběru účastníků stáží přitom patří k oblastem, které respondenti nejčastěji kritizovali, zejména kvůli nejasným kritériím. Zatímco na některých školách a učilištích dostane (i kvůli nízkému zájmu) příležitost vyjet prakticky každý, jinde je potřeba vybírat a pak nastupují občas nejednoznačně stanovená pravidla. Nejčastěji se testují jazykové schopnosti, v úvahu se berou studijní výsledky i hodnocení pedagogů.

Autoři průzkumu doporučují školám do budoucna nastavovat pravidla tak, aby byla dopředu známá a jednoznačná. A kromě žáků a studentů s výbornými výsledky by měly školy při rozdělování mobilit cílit i na žáky

a studenty ohrožené školním neúspěchem. Jak totiž ukazují zkušenosti, právě v jejich případě mají zahraniční stáže velmi výrazný pozitivní efekt.

Náplň stáže

Přes všeobecnou shodu na tom, že zahraniční stáže jsou velkým přínosem, zmínili někteří účastníci průzkumu například to, že náplň praxe se občas minula se zaměřením jejich studia. „Očekával jsem, že budu normálně makat s chlapama na dílně, ale realita byla jiná, profesně mi to nic nedalo,“ popsal svou zkušenost jeden mechanik. Část respondentů naopak uváděla, že jim stáž pomohla i přes to, že s jejich studiem souvisela jen málo.

Nejčastější jsou případy, kdy stáž odpovídá zaměření studenta, který je pak spokojený. A často příjemně překvapený přístupem, jako třeba účastnice jedné mobility do Velké Británie: „V Čechách je stážista spíš takovej podržtaška a v Anglii mně přišlo, že mě brali jako sobě rovnou.“

Autoři šetření proto doporučují zlepšit komunikaci mezi vysílající a přijímající organizací pro jasnější stanovení obsahu stáží. Dále navrhuji zaměřit se na přípravu účastníků mobilit, a to jak po odborné, tak po kulturní a jazykové stránce. Stále je také potřeba pracovat na zlepšení obecné informovanosti o nabídce programu Erasmus+. „Délka pobytu by mohla být delší i pro střední školy, nejméně měsíc,“ navrhl jeden z respondentů. Prodloužení stáží, které dosud jen vzácně trvaly déle než tři týdny, podporuje i Evropská komise.

Dát mladým lidem šanci

Text: Adela Rychtáriková / Fotografie: Educa International

Podporovat zahraniční stáže pro studenty vysokých škol je stále potřeba, přestože jsou dnes už poměrně běžné. Účastníci díky nim získávají nejen praxi potřebnou pro budoucí zaměstnání, ale učí se také mezikulturním dovednostem. Jaký druh podpory však potřebují mladí lidé bez dostatečného vzdělání? Jak je možné jim pomoci, aby se mohli začlenit do pracovního procesu nebo začali znovu studovat? Nejen o tom jsme si povídali s **Josefem Vochozkou**, ředitelem neziskové organizace Educa International.

EDUCA International vznikla v roce 2007 s cílem motivovat a podporovat mladé lidi k jejich dalšímu rozvoji. Prostřednictvím různých evropských projektů jim nabízí zahraniční stáže i tuzemské odborné praxe. Spolupracuje nejen se školami a institucemi v České republice, ale také s partnery v rámci Evropské unie. Dále zprostředkovává výuku cizích jazyků na školách a pomáhá mladým lidem bez kvalifikace.

Právě podporu mladých lidí bez dostatečného vzdělání považují v Educe za nejdůležitější. „Díky členství v Evropské asociaci měst, institucí a škol druhé šance máme možnost využívat zkušenosti z jiných zemí EU a efektivně pomáhat těm, kteří z různých důvodů nemohli nebo nedokázali získat potřebnou kvalifikaci pro výkon zaměstnání. Často se jedná o jedince, kteří školu nedokončili, protože mají řadu jiných existenčních problémů. Následně jsou nezaměstnaní, mnohdy i drogově závislí a tíhnou ke kriminalitě. Těmto jedincům se snažíme poskytnout praktické dovednosti a praxi je naučit pracovním, ale i běžným návykům tak, aby mohli fungovat v životě,“ vysvětluje Josef Vochozka. V České republice jsou jedinými členy sítě Educa International a Odborné učiliště a praktická škola Kladno-Vrapice, které úzce spolupracují. Právě v Kladně se řada mladých lidí potýká s problematickým chováním, špatnými návyky a nedostatkem motivace se vůbec vzdělávat či pracovat.

Zkušenosti i opora v životě

Educa International zaměstnává pracovníky a spolupracuje s firmami, školami a institucemi, které mladé lidi bez vzdělání dlouhodobě podporují. Vedou je nejen ke vzdělání a praxi, ale jsou jim oporou i v běžných životních situacích. Organizace zprostředkovává finance z programu Erasmus+ na odborné kurzy nebo zajišťuje pracovní místa přímo v restauracích či ve výrobě tak, aby mladí lidé rychle získali potřebné zkušenosti a pracovní návyky. Žáci se neučí teorii, ale pouze věci, které mohou skutečně využít ve svém oboru.

Dobrovolnictvím k získání zaměstnání

Evropská asociace měst, institucí a škol druhé šance (E2C, The European Association of Cities, Institutions and Second Chance Schools) je mezinárodní síť určená na podporu mladých lidí bez dostatečné kvalifikace a praktických dovedností. O řešení tohoto problému se v EU v roce 1995 zasadila tehdejší německá poslankyně Evropského parlamentu Doris Pack. V prosinci roku 2011 Evropský parlament vyzval členské země EU k většímu využívání modelu škol druhé šance pro posílení odborných znalostí mladých lidí bez kvalifikace a pro jejich snazší uplatnění na trhu práce.

V České republice zatím využilo služeb této sítě na osmdesát mladých lidí ve věku 15 až 26 let, přičemž 54 z nich začalo úspěšně pracovat, a to i v zahraničí. Nábor mladých lidí, pro které je program určen, aktuálně probíhá ve spolupráci s Odborným učilištěm a praktickou školou Kladno-Vrapice a s Úřadem práce v Kladně.

Více informací najdete na webu educaops.eu a www.e2c-europe.org.

„Ve srovnání s jinými evropskými zeměmi jsme na tom v oblasti podpory mladých lidí bez kvalifikace špatně. Pomoci by mohlo zavedení školy druhé šance jako součásti každého většího učiliště. Dobrý příklad, jak s cílovou skupinou mladých lidí pracovat, bychom si pak mohli vzít například ze skandinávských zemí, Německa nebo Francie,“ dodává Josef Vochozka. Sama organizace čerpá inspiraci v zahraničí díky uzavřeným partnerstvím se školami ve Švédsku, Norsku a ve Francii.

Sociální dovednosti pedagogů

V letošním roce se Educa International navíc zapojila do nového projektu „Dropout Prevention Skills“. Věnuje se tomu, proč mladí lidé nezvládají dokončit vzdělání a odcházejí ze školy. Spolupracuje na něm s partnery z Česka,

Švédska, Slovenska a Rakouska. „Prozatím nemáme konkrétní závěry, nicméně už teď se zabýváme tím, jakou roli v této problematice sehrávají sociální dovednosti samotných pedagogů v učilištích. Klademe si také otázku, jak lépe je připravit zejména na komunikaci s mladými lidmi, která je často velmi problematická,“ objasňuje význam a záměry projektu Josef Vochozka.

Vysokoškolské mobility

Neméně důležitou oblastí, které se Educa International věnuje od roku 2008, je podpora stáží pro vysokoškolské studenty. Nejdříve se do programu zapojilo deset vysokých škol, postupně se přidávaly další, které předtím svým studentům možnost vyjet na zahraniční stáž vůbec nenabízely. Dnes s organizací Educa International spolupracuje celkem šestnáct vysokých škol, zájem mají jak veřejné a státní, tak i soukromé. V prvním roce vycestovalo do zahraničí deset studentů a dnes je jich více než sto. Educa International pro školy zastřešuje veškeré administrativní činnosti: od podání přihlášky přes financování mobility až po ukončení mobility a vystavení certifikátu. Od roku 2016 Educa zprostředkovává také zahraniční pobyty pro akademické pracovníky a pro další zaměstnance, například ze studijních oddělení či knihoven. Od minulého akademického roku umožňuje studentům hlásit se nejen na pracovní stáže, ale také na studijní pobyty. Organizace se snaží přivádět také zahraniční stážisty do České republiky. Prozatím se jedná spíše o jednotlivce, kteří pracují jako vyučující cizích jazyků v mateřských a základních školách. Educa International realizovala v letech 2013–2015 projekt v programu Leonardo da Vinci „Placements for Graduates“, za který obdržela v roce 2016 od DZS cenu Pečeť kvality.

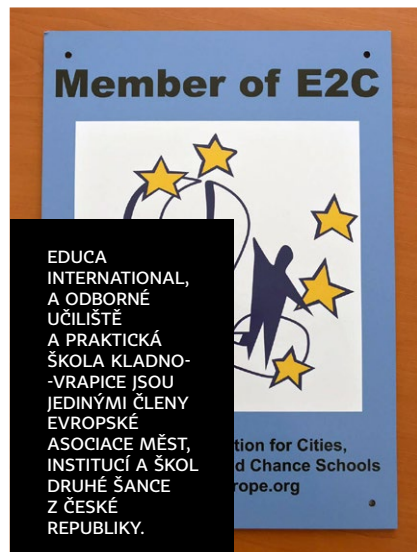
V rámci dalších aktivit se Educa International, o. p. s., jako koordinátor zapojila do projektů, které se věnují oblasti vysokoškolského vzdělávání a zahraničních výjezdů. První z nich se zaměřuje na problematiku kreditového hodnocení zahraničních stáží. „Někteří studenti po absolvování obdobné stáže, se stejnou délkou trvání získají až o 25 kreditů méně než jiní,“ podotýká Vochozka. Do diskuse nad tématem se zapojilo devět evropských zemí a výstupem se stala příručka ATEST User Guide, která poskytuje návod, jak stáže zodpovědně a spravedlivě kredity ohodnotit. Druhý projekt, který prakticky navazuje na předchozí, je AQET (Assessment of Quality of Erasmus Traineeship). Je teprve v začátcích a zaměřuje se na stáže z pohledu hodnocení jejich kvality. Partnery projektu jsou univerzity z Česka, Španělska, Německa, Slovenska a Velké Británie.

EDUCA INTERNATIONAL MLADÝM LIDEM UMOŽŇUJE PRACOVAT PŘÍMO V PRACOVNÍM PROVOZU, NAPŘÍKLAD V RESTAURACI. ZÍSKÁJÍ TAK POTŘEBNOU PRAKTIČTÍ V OBOŘI A OSVOJÍ SI PRACOVNÍ NÁVYKY.

EDUCA INTERNATIONAL POSKYTLA DRUHOU ŠANCI I MILANOVÍ. DÍKY FINANČNÍM Z PROGRAMU ERASMUS+ MOHL ABSOLVOVAT ODBORNÝ KURZ POMOCNÉHO KUČAŘE A ZÍSKAT TAK CERTIFIKÁT.

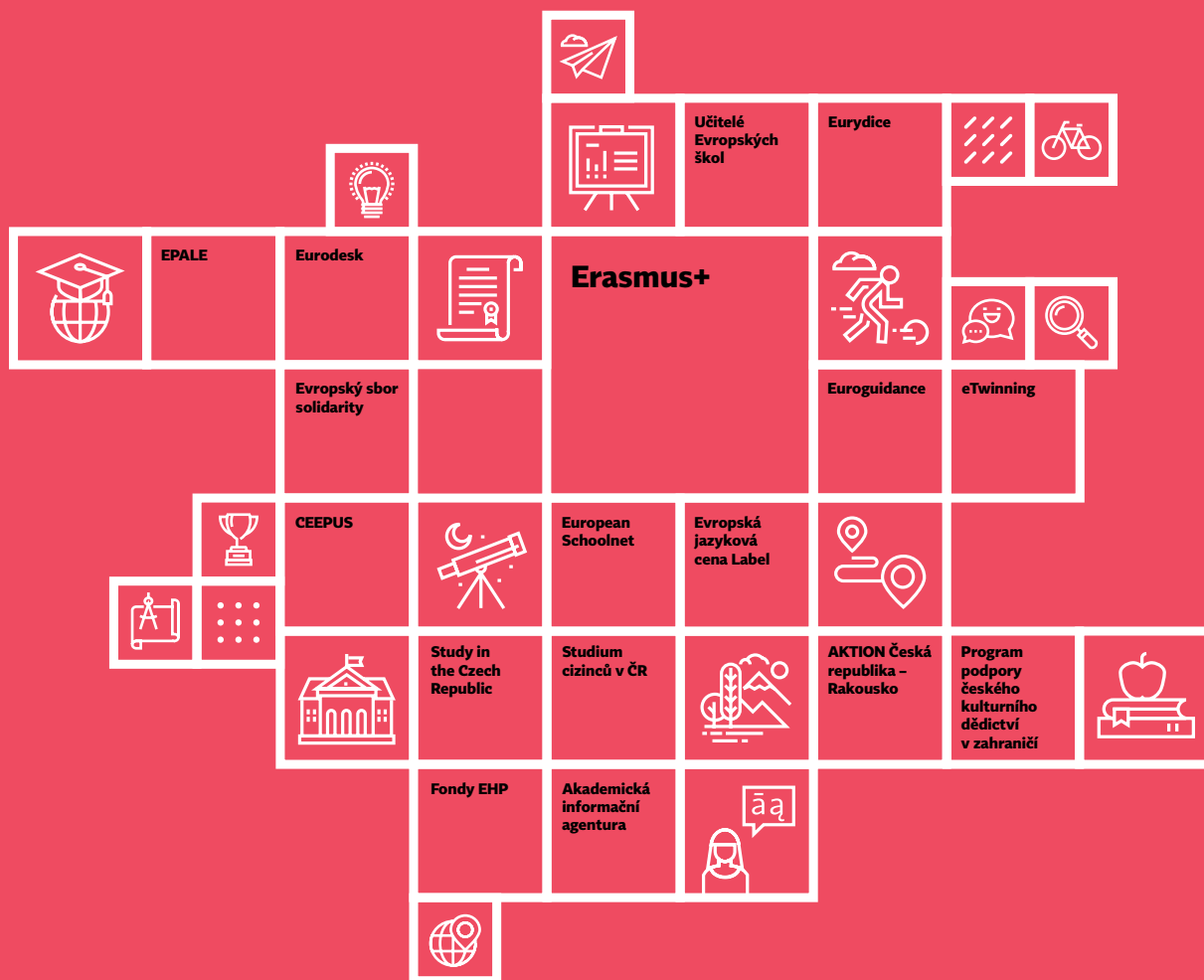
EDUCA INTERNATIONAL, A ODBORNÉ UČILIŠTĚ A PRAKTICKÁ ŠKOLA Kladno-Vrapice jsou jedinými členy Evropské asociace měst, institucí a škol druhé šance z České republiky.

DORIS PACK, TEHDEJŠÍ POSLANKYNĚ EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA NĚMECKO, PŘIJALA POZVÁNÍ EDUCA INTERNATIONAL A ZÚČASTNILA SE V ROCE 2015 V PRAZE ZÁVĚREČNÉHO VYHODNOCENÍ PROJEKTU ŠKOLA DRUHÉ ŠANCE.

MLADÍ LIDÉ BEZ KVALIFIKACE POTŘEBUJÍ ZÍSKAT PŘEDEVŠÍM PRAKTIČTÍ. VE DNEŠNÍ PRAKTIČTÍ DOVEDNOSTI SE UČÍ POUZE NEZBYTNOU TEORIÍ SOUVISEJÍCÍ S OBOREM PŘÍPRAVY.

Facebook

www.facebook.com/dumzahrancnispoluprace
www.facebook.com/erasmusplusCR

Instagram

www.instagram.com/dzs_cz

Twitter

twitter.com/dzs_cz

LinkedIn

www.linkedin.com/company/dzs_cz

YouTube

bit.ly/DZStube

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Na Poříčí 1035/4
 110 00 Praha 1

☎ +420 221 850 100

@ info@dzs.cz

www.dzs.cz

www.naerasmusplus.cz

